157 Melek nedir ve Allah meleklere ihtiyaç duyar mı

Soru: Allah neden işlerini yaptırmak için meleklere ihtiyaç duyuyor? Kudreti mi yetmiyor?

Cevap: Allah herşeye kudreti yettiğini Kuran'da buyuruyor. Buna şunu örnek verir. İbrahim ölülerin dirilmesinin nasıl olacağını görmek istedi ve Allah'a sordu. Allah'ta yakîni artsın, kalbi mutmain olsun, ilmi artsın diye ona dört tane kuş alıp kesmesini, sonra parçalarını karıştırmasını, sonra bunları dört tane ayrı dağa dağıtmasını ister. Sonra da o kuşları çağırmasını bildirir. İbrahim'de öyle yapar ve kuşlar toparlanıp yeniden dirilir ve İbrahim'e doğru uçar gelir. Allah bu örnekle İbrahim'e gücünün aslında herşeye yettiğini ve istese hiçbir sebebi kullanmadan da anında yaratabileceğini göstermiş olur. Bu olayı da biz Müslümanlara anlatarak Allah hakkında su-i zanda bulunmamızı önlemiş olur. Acaba gücü herşeye yetmiyor mu, gücü yetiyorsa neden meleklere ihtiyaç duyuyor gibi sorular bu örnekle kalkmış oluyor.

Allah kuşların yaratılması için normalde bir anne ve babadan meydana gelen yumurtayı kullanır. Kuşun beslenmesini şart koşar. Yani yetişkin haline gelene kadar o kuşlar çok sayıda sebebe bağlıdır. Evrene koyduğu temel kanun; herşeyin bir sebebe bağlı olduğudur. Sebepsiz bir şey yoktur. Fakat bu durum Allah'ın sebeplere ihtiyacı olduğu anlamına gelmiyor. Yukarıda ki örnekte olduğu gibi Allah isterse sebepsiz de yaratabilir. Yine İsa a.s.'ın ölüleri diriltebilmesi, çamurdan kuş yapıp üfleyince gerçek kuş olup uçması mucizeleri de Allah'ın sebeplere ihtiyaç duymadığını fakat evrende sebeplerle birlikte yaratılışa önem verdiğini gösteriyor.

İlgili Makaleler

- 202# Allah'ın konuşması ve sonsuz çeşit kelamları 16 Ocak 2020

Şimdi düşünün birisi sorsa ki Allah neden vücudumuzdaki hücreleri beslemek için kan'a ve oksijene ihtiyaç duyuyor, bunlarsız da besleyemez miydi? Ne kadar mantıksız bir soru olarak

kulağa geliyor. O sebep olmasaydı, bu sebep olmasaydı diye mantık kullandığınızı zannederseniz en sonunda «hiçbirşey olmasaydı» sözüne kadar gider bu mantığınız. Fakat Allah sanatının ve kâinatın var olmasını diledi. Burada vücudumuzu da böyle sanatlı yaratmış, herşeyi bir sebebe bağlı kılmış ve hücrenin beslenmesine sebep olarakta kan'ı, besinleri ve oksijeni koymuş. Bunlar sayesinde oluşturduğu sistemle vücudumuz hayatına devam ediyor. Bu sebepler bir sistem oluşturmuş ve Allah'ın yaratma sanatının bir parçasıdır. Şimdi vücuttaki bir hücrede canlı bireyler yaratmış olsa ve o hücre onların Dünya'sı olsa. Onlara vahiy gelse ve dese ki sizin evreniniz yani vücutta çeşitli melekler görev alır. Besinlerinizi her yeri kaplayan bir melek taşır (Yani Kan), sanı temizleyen büyük bir melek vardır (Yani karaciğer) vs. Şimdi bu hücrenin içinde yaşayan akıllı canlılar dese ki Allah bu vücudu idare edemiyor mu ki işleri meleklere yaptırıyor, ne kadar saçma bir soru olurdu, değil mi? Çünkü, o sebep olmasın, bu sebep olmasın derken en sonunda hiçbirşey olmasına kadar gider bu mantığınız.

Kuran'da anlatılan mesela arşı taşıyan melekler (Mumin 7), ölenin canını alan melekler (secde 11), İnsanın amelini yazan melekler (Kaf 17-18), Cennet ve Cehennemi idare eden melekler de (Rad 23-24, Tahrim 6, Müddessir 29-31) aynı vücudumuzda çalışan görevli proteinler, enzimler, hormonlar, organlar gibi evrenin görevli memurlarıdır, Allah aynı vücudumuzdaki sistemi hormonlarla, enzimlerle kurduğu gibi evrenin sistemini de bu meleklerle kurmuştur. Yine Bedir'de istese düşman ordusunu meleklere ihtiyaç duymadan bir emirle öldürmeye gücü de yeter. Fakat sebepleri aradan kaldırmıyor. Kötülüğün iyilik tarafından yok edilmesini istiyor. İyilik güçsüz kalınca çok nadir durumlarda melekleri gönderip iyiliğin tamamen bitmesini engelleyebiliyor. Allah'ın melekleri görevlendirmesi işleri kendisinin yapamayacağı anlamına gelmiyor. Fakat kurduğu sistemin ne kadar muhteşem olduğunu gösteriyor. Örneğin başka bir ayette de azgın toplumların üzerine gökten ordu göndermeğe ihtiyacı olmadığını çok güçlü ses dalgaları ile topluluğu yok ettiğini yazar. Burada da melekleri kullanmasa da sesi kullanıyor. Fakat Allah bir OL emri ile ölü kuşları sebepsiz kaldırabileceği gibi sesi de kullanmadan azgınları helak edebilirdi. Bu ayetler bize Allah'ın evrende sebepleri kendisine bir kudret perdesi yaptığını fakat onlara muhtaç olmadığını gösteriyor. (Sebepler derken melekler de dâhil her türlü aracıyı kast ettiğim anlaşılıyordur umarım)

Diğer bir örnek ise bir hükümdarın askerlerinin, yardımcılarının, memurlarının çok olması o hükümdarın gücünü, kudretini, saltanatının büyüklüğünü ve ihtişamını gösterir. Bunun gibi Allah'ın herşeye gücü yeterken bazı şeyleri sayısız meleklere yaptırması Allah'ın saltanatının büyüklüğünü, kudretinin ihtişamını gösterir.

Meleklerin de tek tip varlıklar olduğunu düşünmüyorum. Tıpkı vücut örneğimizdeki kan, hormon, böbrek gibi görevli elemanlar birbirlerinden ne kadar farklı ise meleklerde o kadar farklıdır. Tabiki meleklerin görevlendirmesini anlatırken şuursuz proteinlerden verdiğim örneklere bakıp meleklerin de şuursuz olduğunu veya bazılarının iddia ettiği gibi birer tabiat kanunu olduğunu sanmayın. Meleklerin yeryüzünde insanın yaratılması konusunda Allah'ı sorguladıklarına ve sonra özür dileyip pişman olduklarına da bakılırsa (Bakara 30-32) melekler şuursuz birer robot veya kanun değiller. İyiliğe ve kötülüğe açık olma ve itiraz etme

yanları da var. Yine Kuran’da geçen “Âdem’e bütün melekler secde etti, İblis hariç” ifadesi melekler kavramını anlamamıza yardımcı oluyor. İblis meleklerden bir grup içinde zikr ediliyor ve iblis hariç diğer melekler secde etti deniyor. İblis’in cinlerden olduğu da bildiriliyor, o halde evrendeki adlarını bilmediğimiz sayısız canlı türünün hepsinin ortak adının Kuran’da melekler olarak zikr edilmesi muhtemeldir. Veya melekler her türün içinden özel olarak seçilmiş bireylerdir. En doğrusunu Allah bilir.